

Mangel på kvindelige iværksættere

Dobbelt så mange mænd som kvinder herhjemme bliver iværksættere. Det skyldes blandt andet, at mænd er mere risikovillige end kvinder, lyder det fra eksperter, der dog også peger på, at de naturlige kønsroller spiller kraftigt ind

AF JESPER KONGSKOV OLSEN

Alt for få kvinder springer ud som iværksættere og starter egen virksomhed, og de, der starter, har alt for lave vækstambitioner, lyder det fra eksperter, der giver flere forklaringer på årsagerne.

De seneste syv års gennemsnit af tallene fra det internationale forskningsprogram Global Entrepreneurship Monitor, GEM, viser, at for hver gang der er to mandlige iværksættere, er der kun en kvindelig. Og trods de senere års fokus på problematikken er der ikke sket nogle nævneværdige ændringer i kønsfordelingen af iværksættere i Danmark.

Globalt fænomen

»Det er ikke kun et dansk fænomen. Der findes ingen steder i verden, hvor der er flere kvindelige iværksættere, end der er mandlige. Det skyldes blandt andet kønsroller, og det skyldes det biologiske. De fleste springer ud som iværksættere, når de er sidst i 20'erne eller starten af 30'erne, og det er også der, at mange får børn. Jeg tror, det har en betydning,« siger professor Torben Bager, der er ekspert i iværksætteri og leder af det danske GEM-team. Derfor går kvinder generelt mindre og mere forsigtigt ind i iværksætteriet. De samme forhold påpeger lektor Christian Vintergaard, der er direktør for Øresund Entrepreneurship Academy.

»Der er nok også stadig i samfundet en kulturel forskel på, hvad kvinder og mænd skal stå i spidsen for. Det er meget tidskrævende og ressourcekrævende at starte egen virksomhed i forhold til at være lønmodtager. Hvis en mand bruger meget tid, så er det mere accepteret, end hvis det er en kvinde. For så undrer folk sig bare over, at de ikke bruger tid på deres børn,« siger Christian Vintergaard, der dog mener, at forskellene mellem mænd og kvinder på dette område er blevet mindre i de senere år.

Kvinder tænder på idéen

Ifølge Vintergaard er der flere forskningsprojekter i USA, der netop sætter lys på forskellene af, hvad der motiverer henholdsvis kvinder og mænd til at starte egen virksomhed. Mens mandlige iværksættere drives af at hævde sig selv, bevise deres værd og opsoge risikoen, er det for kvindelige iværksætteres vedkommende mere selve idéen og projektet, der får dem til at starte virksomhed.

»Mænd tror, at deres idé er den bedste i verden. Men det er den jo ikke altid, og så oplever de indimellem fiasko. Men i det mindste har de gjort forsøget. De kaster sig oftere ud i det end kvinder,« siger Christian Vintergaard, der i øvrigt peger på, at det er helt de samme forhold, der gør sig gældende i Sverige på dette område. Derudover nævner iværksættereksperten det paradoksale i, at arbejdstiden er både en motivati-

onsfaktor og en barriere, når man taler kvindelige iværksættere. Nogle kvinder bliver iværksættere og starter egen virksomhed for at opnå en større grad af fleksibilitet, så de helt selv kan planlægge deres arbejdsdag, mens det netop er arbejdstiden, der afholder andre fra at blive iværksættere. De frygter, at man skal arbejde meget og længe for at få en ny virksomhed løbet i gang.

»Men det afhænger selvfølgelig meget af, hvilken type virksomhed man driver, og hvor mange ansatte der er i virksomheden,« siger Christian Vintergaard.

Drevet af mod

Også direktør i Dansk Iværksætterforening Susanne Kaufmann anerkender, at der er for få kvindelige iværksættere.

»Jeg er ofte blevet spurgt, om det er, fordi kvinder er mindre ambitiøse end mænd. Men det er ikke årsagen. Iværksættere er drevet af mod, drømme og ambitioner. Det gælder også kvinderne. Men vi mangler at få trukket nogle flere kvindelige rollemodeller frem her, så andre kvinder kan se, at det godt kan lade sig gøre at have familie og drive egen virksomhed,« siger Susanne Kaufmann. Hun peger ligesom Torben Bager på, at hvis man kigger på antallet af kvindelige iværksættere alene blandt studerende, så er andelen af kvinder langt højere end det generelle tal. Det giver – måske – håb for fremtiden, mener de to eksperter.

jesper.kongskov@borsen.dk

Selvst

Det kan sagtens lade sig gøre at starte egen virksomhed uden at drukne i arbejde, lyder det fra de to kvindelige iværksættere bag den lille virksomhed Essensen, hvor alle – inklusive de to stiftere – arbejder på nedsat tid.

Virksomheden opstod blandt andet på ønsket om mere fleksibilitet i forhold til familielivet.

Og det har det givet – tilmed uden at det er gået ud over de økonomiske resultater i virksomheden, som ligger på Nørrebro i København og lever af grafisk design og kommunikation.

Vil selv bestemme

»Vi blev selvstændige, fordi vi gerne selv ville bestemme. Og så var målet fra starten, at vi ville på nedsat tid på et tidspunkt, men uden at det skulle gå ud over økonomien i virksomheden,« siger Lisbeth Søgård-Høyer, der sammen med Pernille Fliess startede Essensen i

Succes for iværksætteruddannelse i Vejle

I to år har uddannelsen Katakult i Vejle haft stor succes med at skubbe kvinder med iværksætterambitioner ud på iværksættervejen. Leder af uddannelsen Lene Lawaetz er selv iværksætter, og hun ved godt, hvorfor så få kvinder vælger at tage springet.

»De er ikke så modige som mænd, der springer hurtigere ud i det. Kvinder vil helst være helt sikre og planlægger det i lang tid, inden de tør starte egen virksomhed,« siger Lene Lawaetz.

En ny opgørelse, som Katakult selv står bag, viser, at det kan man gøre noget ved. Ud af 42 færdiguddannede iværk-

sættere har 33 allerede startet egen virksomhed. Det svarer til 80 procent.

90 pct. af deltagerne er kvinder. Det var ikke et bevidst valg fra Katakults begyndelse, men sådan er det blevet.

Større fra socialfond

»Det skyldes blandt andet nok, at vi fokuserer på kreative fag, men også at vi her bruger hinanden meget som rådgivere undervejs. Og det er noget, kvinder godt kan lide. De vil gerne tale om processen undervejs,« siger Lene Lawaetz.

Bag uddannelsen, som er støttet af Den Europæiske

Socialfond, står Vejle Erhvervsudvikling under Vejle Kommune og The International Business Academy i Kolding.

Kvinder kræver støtte

Forløbet i Katakult strækker sig over 12 uger, hvor det praktiske arbejde i den enkelte deltagers egen virksomhed kombineres med to ugentlige undervisningsdage, hvor der er fokus på økonomi, markedsføring og ledelse.

Deltagerne har primært baggrund fra designskoler, arkitektskoler eller kunstakademier, og de udvælges ud fra det

kommercielle potentiale i deres forretningsidé.

»Kvinder kræver støtte og hjælp i starten. De skal have at vide, at de godt kan,« siger Lene Lawaetz, der tidligere har haft egen tøjbutik, som gik ned.

»Jeg manglede et netværk at være en del af. Jeg styrede selv det hele, og noget af det var jeg ikke dygtig nok til – især den økonomiske del og bundlinjefokuseringen. Jeg havde eksempelvis sælgere ansat, som jeg nok lønnede for godt, så jeg endte med at være den, der fik mindst ud af det. De erfaringer giver jeg videre til deltagerne,« siger Lene Lawaetz. JKO

Selvom Lisbeth Søgård-Høyer (th) og Pernille Fliess ikke betragter sig selv som iværksættere i traditionel forstand, har de på rekordtid opnået resultater, som mange iværksættere går og drømmer om. Foto: Lennart Søgård-Høyer

ændige på nedsat tid

2001. Siden da er der kommet fire ansatte til, og omsætningen voksede sidste år til 6,3 mio. kr.

Ud over kanten

Lisbeth og Pernille har aldrig gået med store drømme om at starte egen virksomhed, men blev skubbet ud over kanten og startede for sig selv, da der pludselig var en kunde – et stort mediehus – der ville have lavet et nyt magasin, som de blev bedt om at designe.

»Det var det, der gjorde, at nu tør vi. Og i de første seks måneder var det uden husleje, for vi flyttede ind i et hjørne af min mands fotostudie med en bordplade på to bukke og noget lidt tilfældigt sammensat klon-dike-udstyr, og så var vi pludselig i gang,« siger Lisbeth Søgård-Høyer.

Efter opstartsperioden, som de begge kalder hård, var de på skift på barsel, og så nåede de til at føre drøm-

men om en virksomhed med medarbejdere på nedsat tid ud i livet.

»Vi mener godt, man kan have et spændende job, uden at det er 60 timer om ugen. Men det er ikke bare nedsat tid, vi vil have. Det er jo også fleksibiliteten, de gode penge og de spændende opgaver. Alle de ting på en gang kan man ikke få andre steder, så derfor må man skabe det selv,« siger Pernille Fliess.

Svært at holde tiden

Selv om alle medarbejdere er ansat til 30 timer om ugen, erkender de to iværksættere, at det kan være svært at holde timerne nede, men de er blevet bedre til det med tiden, blandt andet fordi de nu tør tro lidt mere på væksten og gennem de senere år har ansat flere medarbejdere. Trods virksomhedens pæne succes ser Lisbeth og Pernille ikke sig selv om typiske iværksættere.

»Vi passer ikke på vores eget billede af en klassisk iværksætter, for vi er egentlig ikke særligt risikovillige. Vi har aldrig lavet en forretningsplan eller en vækstplan. Og indtil sidste år havde vi heller ikke lavet noget budget. Vi har bare sat tæring efter næring, og det gør, at vi har en god økonomi. Vi har aldrig haft en kassekredit, vi har ingen gæld, og vi fik overskud allerede det første år,« siger Lisbeth Søgård-Høyer.

Nu er iværksætteriet gået dem i blodet. Essensen beskæftiger sig i dag med grafisk design og tekst til tryksager og hjemmesider til store kunder som LD og Nationalbanken.

Men de to iværksættere går nu med planer om at stifte et nyt selskab, der skal beskæftige sig med tredimensionelt design og grafisk design til dagligdagens brugsting – eksempelvis tændstikæsker

JKO

Åbner du en raun® i Ålborg, Vejle/Kolding eller Odense?

raun® sælger dansk sofamode skabt af Michael Raun og sætter trenden i markedet med et gennemprøvet franchisekoncept.

Kontakt:

raun® a/s · Jens B. Jensen
jens.jensen@raun.com · +45 45 87 26 00 · raun.com

